

OLÁH KATALIN Szobrok fehér fényben

Kő Pál születésnap kiállítása az Epreskertben

Az elmúlt év egyik nevezetes és különleges képzőművészeti eseménye volt az ezredforduló egyik legjelentősebb, megkerülhetetlen szobrászának – számtalan nagyméretű, monumentális mű alkotójának – kisplasztikákba rejtett, az egész életmű keresztmetszetét bemutató kiállítása, amelyet a Magyar Képzőművészeti Egyetem Parthenon-fríz termében láthattak az érdeklődők. A megnyitón a barátok és a pályatársak mellett a tanítványok sokasága is jelen volt. Nem véletlenül. Kő Pál, akit az Epreskertben nemes egyszerűséggel csak Mesterként emlegetnek, több évtizedes tanársága alatt művésznemzedékek sorát indította útnak.

A formagazdag, színes kisplasztikák egészen felbolygatták a fehér falak határolta teret. A szobrok többsége vegyes technikájú, a Mester szereti ötvözni az anyagokat, játékosan és szabadon váltogatja a műfajokat és technikákat. Ifjú éveinek festői ambícióit sem felejtette el, a színek a festett fa- és kerámiaalkotásokban egyaránt jelen vannak. Édesapja terrakotta portréja például egy hagyományos festmény stílusát idézi. Máskor inkább a mesevilág hangulata üt át a színes munkákon. A kiállítás patika-rendje meghökkenti a látogatót, aki a szomszédos epreskerti műterem burjánzó, ágas-bogas állapotához szokott. A Mester munkái megelevenedtek, fellélegeztek meg-növekedett személyes terükben. Ez a játékos, színes világ finoman átrendezte a fríz terem szigorúságát, és az akadémikus klasszicizmus engedelmesen felült a párkányokra. Onnan figyelte a játékot, a sok kis csodabogár életét, melyek, hangvételük könnyedsége ellenére, komoly témákat idéztek, igazi tragédiákról

vallottak. Sosem gondoltam, hogy ennek a helyiségnek a légköre ilyen oldott lehet, feledtetve az egyetem rivalizálással teli világát!

A bemutatott tizenkét kisplasztika teljes időbeli keresztmetszetet mutat: a legkorábbi munka, édesapja portréja 1963-ban készült, a legfrissebbek, a dinnyeszeletek sorozatból kettő már a huszonegyedik században születtek. A *Szárnykészítő* és a *Táltos* az életmű ikonikus darabja. Kő Pál formavilága a reális és a groteszk megközelítések között ingadozik, hol a népi, hol a klasszikus stílus kerül előtérbe. Formái mindig emberközeli, természetesebbek, szeretettel alakítottak. De nemcsak kisplasztikáiról, hanem nagy, köztéri szobrairól is elmondható mindez. Akár ötszörös életnagyságban, akár egyötödösben dolgozik, mindig közel marad modelljéhez.

Szellemi törekvéseit talán a Mohácsi Történelmi Emlékhely tükrözi a legjobban, melyet több kollégájával – köztük legavatottabb segítőjével és barátjával, Samu Gézával együtt – álmodott meg, de amely mára, sajnos, szinte teljesen elpusztult. 1976-ban avatták fel Mohácstól délre, a hajdani csatamezőn a fa szobrokkal, kopjafákkal benépesített emlékparkot. Kő Pál II. Lajos király és Tomori Pál fővezér alakját elevenítette meg, és ő készítette az emlékhely rendezési koncepcióját is.

A római Szent Péter Bazilika altemplomában 1976-80 között kialakított Magyarok Nagyasszonya Kápolnájában kő reliefeken ábrázolják a magyar szenteket. Ezek

közül három, a Boldog Özséb, a Szent Adalbert és a Szent Gellért dombormű Kő Pál alkotása.

Visszatérve az Epreskertbe, abba a bizonyos műterem-irodába, ahonnan ezek a szobrok most a kiállítóterembe léptek, a születésnap után is megtalálhatjuk a Mestert, ahogyan eddig mindig, körbevéve saját szobraival és mesterei, tanítványai munkáival. Isten éltesse, és adjon még sok termékeny esztendőt neki!

Ádáméva (bronz, 1980)